

Ida-Harju
KOOSTÖÖKODA

Ida-Harju Koostöökoja LEADER piirkonna strateegia 2023-2029 koostamine

Fookusgrupp: kohalikud omavalitsused

Viskla külakeskus

21.09.2022 kl 13.00-15.00

MEMO

1. Väljakutsed ja aktuaalsed arengüküsimused KOVides

- **Raasiku:** keskkonnahoid (sh ÜVK), looduskeskkond; haridus (ruumipuudus, kontseptsioon); kogukondade (taas)aktiveerimine, omaalgatuse suurendamine – et võtaks rohkem vastutus, lisaks kergliiklusteed
- **Kose:** lasteaiakohad (kõige mahukam ja emotsionaalsem); elukeskkonna investeeringud (avalikud hooned, kergteed, keskväljak/avalik ruum,) soove on umbes 3 korda rohkem kui võimalusi
- **Anija:** energitõhusus, hoonete renoveerimine (koolid, lasteaiad); kergliiklusteed; elamuehitus (selle soodustamine, arendamine); inimeste teadlikkuse tõstmine; külaliikumise edendamine (kohati läheb fookus Tallinnasse) – kohapealsete eestvedajate leidmine, kogukonna ärgitamine

2. IHKK tegevuspiirkonna ühisosa, eripära

Ühisosa:

- Pealinna lähedane, Tallinna mõjud, geograafiline lähedus – nn hõbering
- Ühine: linnalähedane-maaline elukeskkond, maaelu on säilinud, õhku ja metsa on
- Ühine suund –säilitada seda, mis on, et ei devalveeruks maaelu -> selged fookused, et tiheasustusosal suuremad arengud

Eripära, eristumine:

- Kõrvemaa (Nelijärve puhkekeskus), 60km ühiseid terviseradasid (mujal Eestis ei ole); MKAsid ka rohkem
- Anija mõis, Tuhala nõiakaev
- Pirita jõgi ja Paunküla
- Raudtee
- Aruküla Waldorfkool
- Tallinna veetagajad

3. Eelmise perioodi kogemused IHKK strateegia ja meetmetega

Mis töötas hästi?

- 3+1 meedet, see mõistlik ja hoomatav
- Leader kui üks väheseid võimalusi KOVide jaoks toetust saada – elukeskkonnale projektid on suurema jõuga, võiks jääda
- Üsna lihtne taotlusvorm

- Paikvaatlus väga hea, annab tunnetuse

Mis ei töötanud, jäi lahendamata?

- KOVID tugevamad, konkurentsieelis neil vabaühenduste eest. (Kohati on see olnud murekoht kolmandale sektorile).
- Turismi (ja kohaliku ressursi, sh toit) on strateegias palju esile toodud, samas küsimus, kui mõjukas see on olnud – seda pole ka meetmetes eraldi esile tõstetud ega ka hindamiskriteeriumites eelistatud
- Kaheastmeline otsustamine – kui oodata PRIA otsust, siis mingid projektid nihkuvad järgmisele aastale -> suuremate projektide puhul oluline, et a la veebruaris oleks otsused olemas, siis jõuab ära teha (taotlusvoor võiks seega olla oktoobris)
- Küsimus, kui palju on olnud uuenduslikkust?

4. Fookused uueks perioodiks

Elukeskkond, kogukonnad

Toetada:

- **Vaba aja veetmise võimalused avaliku funktsiooniga**, rekreatsioonivõimalused (nii hooned kui rajatised)
- **Ringmajanduse edendamine** (a la iseparandmise kohad, toidukapid, prügi liigiti kogumise soodustamine kogukonnas (nt prügimajad, uuenduslikud lahendused – süvamahutid, jne) – MTÜ-d/KÜ-d
- **Avaliku ruumi arendamine**
- **Pärandkultuuri toetamine** (sh nii investeeringud kui pehmed tegevused)

Väljastada – KOV tegevused.

Ettevõtlus, turism

- Turismi eraldi pole põhjust välja tuua – see üks osa ettevõtlusest? Pigem mitte visioonis, aga meetmes võimalused? Turism kui osa elukeskkonnast, mitte eraldi. Turismi osas – ühistegevuse rõhutamine
- **Uued/parendatud tooted-teenused**, sh kasvu toetamine (laienemine) – mitmekesine pilt, ei piira; hindamiskriteeriumid mitmekesised, ei saa olla töökoht ainus/kõige tähtsam
- **Kohapealsed tasuvad töökohad**, et võtta liikuvust maha

Koostöö ja võrgustamine

- Rattaring – selle edasiarendamine
- Pehmetest tegevustes – **piirkonna maine, bränding?** Nii ja naa? Võimalus võiks olla
- Ühisprojektid: **piirkonna ettevõtjate võrgustamine**, külastamine, avatud uksed jms – oma piirkonnas tuttavaks saamine, jms (erinevad teemad, nt turism jne) – **IHKK eestveetav**
- **Tunnustamine** - koostööprojekt
- IHKK eestveetavad projektid: **Sotsiaalvaldkond** (pilotprojektid, sh pikaajaline hooldus ja hoolduskoormuse leevendamine, inimväärikuse tagamine ja sotsiaalse kaasatuse suurendamine jms)

5. Mida võiks IHKK piirkonnas katsetada, uuendada, millega eristuda

- Iseõitev buss vms viimase miili lahendused → võib-olla piloteerimine? Võib kujuneda liialt mahukaks
- Viimane miil (internet) – vajadus on olemas, võiks luua võimaluse

Memo koostas

Mihkel Laan
OÜ Cumulus Consulting
mihkel.laan@cumulus.ee
5297984